

Regeringskansliet
s.remissvar@regeringskansliet.se
henrik.moberg@regeringskansliet.se

Remissyttrande – Utkast till proposition: Senarelagd anslutning till nationell läkemedelslista (S2022/03952)

Sammanfattning

Region Kronoberg har av Regeringskansliet beretts tillfälle att avge yttrande över ovanstående remiss.

Förslaget att senarelägga den bortre tidsgränsen för nationella läkemedelslistan (NLL) till 1 december 2025 bedömer Region Kronoberg inte är tillräcklig för att färdigställa anslutningar och breddinföra full anslutning till NLL.

Region Kronobergs bedömning är fortsatt densamma som i skrivelsen som skickades in via SKR den 30 augusti 2022 (SKR2022/00005), d v s 1 januari 2028, men att regionen kan breddinföra läsfunktionalitet före 1 december 2025.

Regionens leverantör (Cambio) av vårdinformationssystemet (Cosmic) har gjort bedömningen att det inte kommer finnas färdigutvecklad fullskalig integration mellan Cosmic och NLL som kan breddinföras tidigare än ovanstående datum. Obligatorisk full anslutning till NLL innan det finns full integration med vårdinformationssystemet Cosmic skulle få stora konsekvenser på patientsäkerhet, produktivitet och ekonomi.

Förslaget att regionerna ska finansiera statens merkostnader för senareläggande stöds inte av Region Kronoberg, eftersom regionen endast i ringa grad kan påverka möjligheten att fullt ansluta till NLL.

Synpunkter

Region Kronoberg ser behov av att det finns nationell läkemedelslista som ska vara aktuell med patientens samtliga läkemedel. Listan ska kunna ses av vårdpersonal oavsett var i landet patienter söker vård. NLL möter inte det här behovet då det endast kommer visa upp översikt över receptförskrivningar. Flera läkemedel skrivs aldrig på recept, exempelvis om det administreras på sjukhus, licenspreparat och rekvisitionsläkemedel. När justering av patientens läkemedelslista utförs skickas vanligen inget nytt recept, vilket innebär att NLL kommer visa en inaktuell lista. Detta finns redan beskrivet i flera forum, bl a Chefläkarnätverkets riskanalys. I dagsläget finns samma receptöversikt (icke integrerat i vårdinformationssystemet) på Läkemedels- och Förskrivningskollen. Därtill kan mycket läkemedelsinformation hämtas från Nationella Patientöversikten (NPÖ) för vårdpersonal och på 1177 Journalen för patienten.

Region Kronobergs bedömning är att nyttan av NLL i dess nuvarande utformning ej når upp till lagens intentioner. Hälso- och sjukvården önskar mer

aktuell ordinationslista, ”läkemedelslista” i ordets rätta bemärkelse, istället för den förskrivningslista det är i nuvarande utformning. Fullständig integration mot dosregistret krävs för att hantera dospatienters ordinationer och förskrivningar.

Avstängning av transformatorn, som i dagsläget för över recepten som personalen förskriver i vårdinformationssystemet Cosmic till NLL, innan fullskalig NLL-integration implementerats skulle medföra omfattande patientsäkerhetsrisker och kraftigt utökat administrativt arbete för vårdpersonalen. Bl a skulle läkemedel behöva förskrivas i externt förskrivningsverktyg samt skrivas in i Cosmic, vilket medför tidsödande dubbeldokumentation och ökade risker för fel.

Regionens vidare bedömning är att tidsramen i föreliggande förslag är alltför snävt tilltagen, såväl för leverantörens möjligheter att anpassa vårdinformationssystemet till NLL som regionens möjligheter att implementera lösningen. Cambio gör fortsatt bedömning att kunna leverera läsfunktionalitet till maj 2024 och läs- och skrivfunktionalitet maj 2026. Det medför att med de tester, utbildnings- och införandeinsatser som behövs är att regionen kan ha driftsatt läsfunktionalitet 2025 och läs- och skrivfunktionalitet 2028.

Cambio har ej getts någon teknisk miljö att arbeta och utveckla mot eftersom många faktorer har varit och är oklara. Exempelvis lagens utformning med otydlig gränsdragning mot patientdatalagen, svårtolkat regelverk för spärrar och att NLL är byggt på apotekssystemens logik snarare än vårdens. Utmaningarna behöver hanteras innan anslutningslösningar byggs. Cambios bedömning är att införandet av NLL såsom det är tänkt nu, kommer medföra mycket omfattande arbete med ombyggnad av befintliga läkemedelsmoduler. Det kommer ta mycket tid i anspråk både för regionerna och för systemleverantörerna – ett arbete som kommer bekostas av kunder och som därtill riskerar skjuta på annan viktig utveckling. Det är därav viktigt att så många yttre faktorer som möjligt är klara innan Cambio färdigställer integrationen.

Region Kronoberg anser att stegvis införande med först läs- och sedan skrivfunktionalitet är att förordas då det bör vara snabbaste sättet att uppnå många av de vinster som nationella läkemedelslistan kan förväntas ge.

Transformatorn som i dag för över receptinformationen från journalsystemet till NLL behöver därav vara kvar tills skrivfunktionaliteten är fullt utvecklad och införd. Regionen anser att nedstängning av befintlig e-recept-infrastrukturen inte är möjlig innan fullständig NLL-integration finns beddinförd i regionen. Region Kronoberg förskriver över 700 000 e-recept/år från Cosmic och varje påverkan på arbetsflödet ger stora produktivitetskonsekvenser, utöver patientsäkerhetsriskerna med separata system och risk för identitetsförväxling.

Region Kronoberg vill även lyfta det som remissen belyser avseende ökade kostnader som konsekvens för senareläggning av anslutningen ska fördelas på de regioner som inte anslutit till NLL från 2024. Region Kronoberg anser att de

ökade kostnaderna för eventuell senareläggning inte ska fördelas på regionerna. Möjligheterna att fullt ut ansluta till NLL styrs av faktorer som är svåra att påverka. Region Kronoberg kommer, liksom flera andra regioner, sannolikt stå inför stora kostnader för utvecklingen av journalsystemens funktionalitet för att möta kraven från NLL. Utöver detta tillkommer kostnader i verksamhetsutveckling då anpassningen till NLL ska införas i verksamheterna.

Region Kronoberg anser således att

- 1 december 2025 för full anslutning inte är möjlig. Leverantörens tidplan anger leverans i maj 2026. Regionen kvarstår i bedömningen att full anslutning är möjlig 1 januari 2028 och införande av NLL kan ej ske förrän drygt ett år efter journalsystemleverantörens leverans.
- Läsmöjlighet före 1 december 2025 är möjligt och ger det mesta av den nytta som finns med NLL i nuvarande version (när det kombineras med transformatorn).
- Redan 2024 påbörja betalning för eHälsomyndighetens förlängda drift av transformatorn är orimlig.
- Ej möjligt att stänga ner den befintliga e-recept-lösningen innan NLL-integration finns på plats.
- NLL medför stora kostnader för regionerna, både avseende utveckling av vårdinformationssystemen och verksamheterna. Det kommer innebära stora kostnader till Cambio för utvecklingen och ett påskyndande skulle sannolikt öka kostnaderna ytterligare, medföra undanträngningseffekter på annan utveckling och ökad risk för att utvecklingen påbörjas mot något som ej är tillräckligt färdigt. Det medför extraarbete, ökad risk för att arbete behöver göras om och därmed ytterligare kostnader.
- Tidplanen har starkt beroende till säkerhetslösningen (som fortfarande inte är klarlagd) och godkännandeprocesser som ligger utanför regionens och leverantörens kontroll.
- Bedömningen är att konstruktionen utifrån recept/föreskrivningar inte når visionen/målet med NLL – för att nå dit behövs aktuell bild av samtliga ordinationer.

Barnrättsperspektiv

Prövning av barnets bästa ej aktuellt då beslutet inte påtagligt och direkt rör barn eller barn som närstående.

Roland Gustbée
Ordförande hälso- och sjukvårdsnämnden

Roger O. Nilsson
Hälso- och sjukvårdsdirektör